

KRITÉRIA HODNOCENÍ ZKOUŠEK PROFILOVÉ ČÁSTI MATURITNÍ ZKOUŠKY

Průběh a konání maturitní zkoušky ve školním roce 2022/2023 se řídí školským zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění pozdějších předpisů.

STUKTURA ZKOUŠEK, ZPŮSOB VÝPOČTU A VYJÁDŘENÍ VÝSLEDKU HODNOCENÍ ZKOUŠEK z ČJL A CJ PROFILOVÉ ČÁSTI MZ

Zkoušky z ČJL a CJ mají následující strukturu:

- Didaktický test – společná část MZ – hodnocen centrálně
- Písemná práce – profilová část MZ – hodnocena školou
- Ústní zkouška – profilová část MZ – hodnocena školou

Didaktické testy společné části MZ se hodnotí slovně „**uspěl(a)**“ nebo „**neuspěl(a)**“ **s procentuálním vyjádřením úspěšnosti**. Žák vykoná zkoušku úspěšně, pokud dosáhne alespoň hranice úspěšnosti. Hranici uvede Centrum v testových sešitech didaktických testů.

Každá zkouška profilové části je hodnocena zvlášť. Zkoušky, které se skládají z více částí konaných různou formou, jsou také hodnoceny zvlášť. **Žák vykoná zkoušku úspěšně, pokud úspěšně vykoná všechny části dané zkoušky.**

Pokud žák zkoušku nebo část zkoušky nekonal, uvádí se v protokolech u příslušného předmětu místo stupně prospěchu slovo „**nekonal(a)**“.

Pokud žák nahradil zkoušku z cizího jazyka zkouškou podle §19a vyhlášky č. 177/2009 Sb., uvádí se v protokolech u příslušné zkoušky místo stupně prospěchu slovo „**nahrazeno**“.

Žák vykoná zkoušku úspěšně, pokud získá minimální počet bodů v dílčích zkouškách:

Dílčí zkouška konaná formou písemné práce z předmětu:	Hranice úspěšnosti v bodech	Maximální počet bodů
Český jazyk a literatura	12	30
Cizí jazyk (platí pro všechny cizí jazyky)	16	36

Dílčí zkouška konaná formou ústní zkoušky z předmětu:	Hranice úspěšnosti v bodech	Maximální počet bodů
Český jazyk a literatura	13	28
Cizí jazyk (platí pro všechny cizí jazyky)	18	39

V případě zkoušek z českého jazyka a literatury a z cizího jazyka tvoří hodnocení písemné práce 40% a hodnocení ústní zkoušky 60% z celkového hodnocení zkušebního předmětu.

Převod výsledků zkoušek z českého jazyka a literatury a z cizího jazyka, vyjádřených body, na výslednou známku se započítáním váhy jednotlivých částí zkoušky:

Zkušební předmět	Převod bodů na známku se započítáním váhy			
	4 (dostatečný)	3 (dobrý)	2 (chvalitebný)	1 (výborný)
Český jazyk a literatura	12,6 – 16,6	16,7 – 20,6	20,7 – 24,7	24,8 – 28,8
Cizí jazyk	17,2 – 22,3	22,4 – 27,4	27,5 – 32,6	32,7 – 37,8

PÍSEMNÁ PRÁCE S ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY

Písemnou práci z českého jazyka a literatury se rozumí vytvoření **souvislého autorského textu** odpovídajícího slohové práci, jehož minimální rozsah je 250 slov; písemná práce trvá 110 minut včetně času na volbu zadání. Při konání písemné práce je možné použít Pravidla českého pravopisu.

Pro písemnou práci bude stanoveno 6 zadání, které obsahují název zadání, způsob zpracování zadání, popřípadě výchozí text k zadání. Součástí výchozího textu může být obrázek nebo graf. Text je zaznamenáván rukopisnou nebo počítačovou formou. Formu zápisu si žák volí předem.

Text písemné práce je hodnocen podle tří základních kritérií, resp. šesti dílčích kritérií:

1. Vytvoření textu podle zadaných kritérií

- 1A téma, obsah
- 1B komunikační situace, slohový útvar

2. Funkční použití spisovného jazyka

- 2A pravopis a tvarosloví
- 2B lexikum

3. Kompoziční výstavba textu

- 3A větná syntax, koheze (prostředky textové návaznosti)
- 3B výsledná koherence textu, strukturování na odstavce, úvod, stať a závěr

Každé z těchto dílčích kritérií je hodnoceno body na škále 0 – 1 – 2 – 3 – 4 – 5. Hranicí úspěšnosti je minimální počet bodů 12. Maximální dosažitelný počet bodů je 30.

V případě, kdy je písemná práce v dílčím kritériu 1A nebo 1B hodnocena počtem bodů „0“, podle dalších kritérií se již nehodnotí a výsledný počet bodů za písemnou práci je roven „0“.

Text se v základním kritériu hodnotí 0 body:

- když se text prokazatelně nevztahuje k zadanému tématu, reflektuje zcela jiné téma;
- když text prokazatelně nevykazuje charakteristiky zadaného útvaru a reaguje na jiné vymezení komunikační situace;
- když text nesplňuje požadovaný rozsah slov.

ÚSTNÍ ZKOUŠKA Z ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY

Ústní zkouška před zkušební maturitní komisí se uskutečňuje **formou řízeného rozhovoru s využitím pracovního listu obsahujícího úryvek nebo úryvky z konkrétního literárního díla.**

Předmětem ústní zkoušky jsou praktické komunikační dovednosti a analýza a interpretace uměleckého i neuměleckého textu.

Žák si vylosuje číslo pracovního listu. Příprava k ústní zkoušce trvá 20 minut. Ústní zkouška trvá nejdéle 15 minut. V jednom dni nelze losovat dvakrát pracovní list ke stejnému literárnímu dílu.

Z *maturitního seznamu* literárních děl (celkem 177 děl) si žák připraví vlastní seznam 20 literárních děl podle následujících kritérií:

1. Světová a česká literatura do konce 18. století (min. 2 díla)
2. Světová a česká literatura 19. století (min. 3 díla)
3. Světová literatura 20. a 21. století (min. 4 díla)
4. Česká literatura 20. a 21. století (min. 5 děl)
5. Minimálně dvěma literárními díly musí být v seznamu zastoupena próza, poezie a drama.

Neodevzdá-li žák do 31. 3. 2023 ředitelce školy vlastní seznam literárních děl, losuje si u ústní zkoušky z pracovních listů ke všem dílům maturitního seznamu literárních děl.

Ústní zkouška je hodnocena podle čtyř základních kritérií:

1. Analýza uměleckého textu

- I. zasazení výňatku do kontextu díla, téma a motiv, časoprostor, kompoziční výstavba, literární druh a žánr
- II. vypravěč/lyrický subjekt, postava, vypravěcí způsoby, typy promluv, veršová výstavba
- III. jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku, tropy a figury a jejich funkce ve výňatku

2. Literárněhistorický kontext literárního díla

3. Analýza uměleckého textu

- I. porozumění textu, charakteristika komunikační situace
- II. funkčněstylové charakteristiky textu, jazykové prostředky

4. Výpověď v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury

Každé z těchto dílčích kritérií je hodnoceno body na škále 0 – 1 – 2 – 3 – 4. Hranicí úspěšnosti je minimální počet bodů 13. Maximální dosažitelný počet bodů je 28.

Pro hodnocení ústní zkoušky platí vnitřní podmínky hodnocení:

- za první a druhé kritérium dohromady musí žák získat alespoň 4 body, pokud získá méně než 4 body, je za ústní zkoušku celkově hodnocen 0 body;
- za třetí kritérium dohromady musí žák získat alespoň 3 body, pokud získá méně než 3 body, je za ústní zkoušku celkově hodnocen 0 body;
- pokud žák získá v prvním, druhém nebo třetím kritériu 0 bodů, může být ve čtvrtém kritériu hodnocen maximálně 3 body.

PÍSEMNÁ PRÁCE S CIZÍHO JAZYKA

Písemnou práci z jazyka se rozumí vytvoření souvislého autorského textu nebo textů v celkovém minimálním rozsahu 200 slov; písemná práce trvá 60 minut. Při konání písemné práce je možné použít překladový slovník.

Pro písemnou práci bude stanoveno jedno zadání v českém jazyce (pro úroveň B1) a v cizím jazyce (pro úroveň B2), které se skládá ze dvou částí (delší část v rozsahu 130-150 slov, kratší část v rozsahu 70-80 slov). V každé části žák na základě zadání zpracovává jiný slohový útvar v různé délce a na odlišné téma. Součástí zadání může být výchozí text, obrázek nebo graf. Text je zaznamenáván rukopisnou nebo počítačovou formou. Formu zápisu si žák volí předem.

Text delší písemné práce je hodnocen podle čtyř základních kritérií, resp. osmi dílčích kritérií:

1. Zpracování zadání / Obsah

- IA zadání
- IB rozsah, obsah

2. Organizace a koheze textu

- IIA organizace textu
- IIB koheze textu a prostředky textové návaznosti (PTN)

3. Slovní zásoba a pravopis

- IIIA přesnost
- IIIB rozsah

4. Mluvnické prostředky

- IVA přesnost
- IVB rozsah

Každé z těchto dílčích kritérií je hodnoceno body na škále 0 – 1 – 2 – 3. Maximální dosažitelný počet bodů za první část písemné práce je 24 bodů.

Kritéria pro hodnocení kratší písemné práce:

- 1. Zpracování zadání / Obsah**
- 2. Organizace a koheze textu**
- 3. Slovní zásoba a pravopis**
- 4. Mluvnické prostředky**

Každé z těchto dílčích kritérií je hodnoceno body na škále 0 – 1 – 2 – 3. Maximální dosažitelný počet bodů za druhou část písemné práce je 12 bodů.

Hranicí úspěšnosti je minimální počet bodů 16 z obou částí písemné práce. Maximální dosažitelný počet bodů za obě části je 36 bodů.

V případě, kdy je písemná práce v dílčím kritériu IA nebo IB hodnocena počtem bodů „0“, podle dalších kritérií se již nehodnotí a výsledný počet bodů za písemnou práci je roven „0“.

Text se v základním kritériu hodnotí 0 body v případě:

- nedodržení tématu / komunikačního cíle;
- nedodržení typu textu;
- nedodržení délky textu, kdy text nesplňuje minimální požadovaný rozsah slov.

ÚSTNÍ ZKOUŠKA Z CIZÍHO JAZYKA

Ústní zkouška před zkušební maturitní komisí se uskutečňuje **formou řízeného rozhovoru s využitím pracovního listu obsahujícího zadání ke konkrétnímu tématu**. Ředitelka školy stanovuje 25 témat pracovních listů.

Žák si vylosuje číslo pracovního listu na dané téma. Příprava k ústní zkoušce trvá 20 minut. Ústní zkouška trvá nejdéle 15 minut. V jednom dni nelze losovat dvakrát stejné téma.

Ústní zkouška z cizího jazyka se skládá ze tří částí. Pro hodnocení zkoušky se používají tato kritéria:

1. **Zadání / Obsah a projev**
2. **Lexikální kompetence**
3. **Gramatická kompetence a prostředky textové návaznosti (PTN)**
4. **Fonologická kompetence**

Každá ze tří částí zkoušky je hodnocena podle prvních tří kritérií, čtvrté kritérium je aplikováno na celou zkoušku.

Hranicí úspěšnosti je minimální počet bodů 18. Maximální dosažitelný počet bodů je 39 bodů.

PRŮBĚH, ZPŮSOB A KRITÉRIA HODNOCENÍ ÚSTNÍCH ZKOUŠEK PROFILOVÉ ČÁSTI MZ

Výsledné hodnocení ústní profilové zkoušky se provádí podle klasifikační stupnice:

- 1 - výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - dobrý
- 4 - dostatečný
- 5 - nedostatečný

Kritéria jednotlivých stupňů hodnocení prospěchu:

1. Výborný: Žák bezpečně ovládá učivo, odpovídá samostatně, je pohotový. Při řešení úkolů bezproblémově používá a tvůrčím způsobem využívá získané vědomosti a dovednosti; je zcela vybaven příslušnými kompetencemi stanovenými ŠVP.
2. Chvalitebný: Žák učivo ovládá, uvažuje samostatně. Získané vědomosti a dovednosti používá při řešení úkolů. Při práci se dopouští malých, ne příliš častých chyb; je velmi dobře vybaven kompetencemi stanovenými ŠVP.
3. Dobrý: Žák v podstatě učivo ovládá, je samostatný. Získané vědomosti a dovednosti používá k řešení úkolů, obtížnější úkoly řeší ve spolupráci s učitelem; je dobře vybaven kompetencemi stanovenými ŠVP.
4. Dostatečný: Žák ovládá učivo jen částečně, při práci se dopouští závažnějších chyb. Za pomoci učitele je schopen chyby najít a odstranit, o daný předmět jeví zájem; je uspokojivě vybaven kompetencemi stanovenými ŠVP.
5. Nedostatečný: Žák učivo neovládá. Na pomocné a návodné otázky reaguje nesprávně, ani s pomocí učitele není schopen řešit úkoly; o daný předmět nejví zájem, není vybaven kompetencemi stanovenými ŠVP.

Ústní profilové zkoušky

Ústní zkouška z **biologie** probíhá na základě vylosování jedné z maturitních otázek. Podle charakteru otázky žák pracuje s atlasem živočichů, atlasem rostlin a přírodními exempláři.

Ústní zkouška z **dějepis**u probíhá na základě vylosování jednoho z témat, dle tématu žák pracuje s historickým atlasem a jinými obrazovými prameny.

Ústní zkouška z **geografie** probíhá na základě vylosování jednoho z témat, podle charakteru tématu žák pracuje s atlasem.

Ústní zkouška z **chemie** probíhá na základě vylosování jednoho z témat a vyřešení příkladu příslušejícího danému tématu. Student má k dispozici periodickou soustavu prvků, popř. matematicko-fyzikální tabulky.

Ústní zkouška z **matematiky** probíhá na základě vylosování jednoho z témat. Žák má k dispozici pracovní list s příklady, na kterých dokáže teoretickou i praktickou znalost tématu.

Ústní zkouška z **občanskospolečenskovědního základu** probíhá na základě vylosování jednoho z témat.

Pokud žák zkoušku nekonal, uvádí se v protokolech u příslušného předmětu místo stupně prospěchu slovo „nekonal(a)“.

Jestliže žák po zahájení některé zkoušky od jejího konání odstoupí, posuzuje se jako by byl z dané zkoušky hodnocen stupněm 5 - nedostatečný. V případě, že je žákovi z vážných důvodů znemožněno dokončit některou zkoušku, může předseda maturitní zkušební komise povolit žákovi konání zkoušky v jiném termínu téhož zkušební období.

Celkové hodnocení žákům sděluje předseda zkušební maturitní komise při vyhlásování výsledků ústních maturitních zkoušek.

Celý **průběh ústní maturitní zkoušky** se řídí harmonogramem ústní maturitní zkoušky, který je schválen ředitelkou školy. Žák se ke zkoušce dostaví včas podle rozpisu.

V Ostravě dne 12. 4. 2023

PaedDr. Ivona Klímová, MBA
ředitelka školy